

Hans Rosling som förebild

Sven Hagströmer

Sven Hagströmer, grundare av Avanza och Creades. E-post: sven.hagstromer@creades.se

Jag hade inte hört talas om Hans Rosling innan jag hörde hans sommarprat 2005. Radioprogrammet gick direkt in i hjärtat och blev ett avgörande ögonblick för min familj och mig. När han senare grundade Gapminder var det ett enkelt beslut att bli sponsor av ett projekt för att utveckla en faktabaserad världsbild alla kan förstå. Hans var en oöverträffad kommunikatör och en unik pedagog. Även om vi inte har Hans gåvor kan vi, om vi alla engagerar oss, bidra till en mer upplyst och bättre värld genom att vidarebefordra Gapminders fakta om vår planet till våra familjer, till våra företag, till våra nätverk och till våra samhällen. Bättre än så kan vi inte hedra Hans minne!

I had not heard of Hans Rosling before I heard him host "Sommar i P1", a Swedish radio show where a person is given free hands to speak about whatever he/she wants, in the summer of 2005. The radio program went straight into my heart and it became a crucial moment for my family and me. When he went on to found Gapminder, it was an easy decision to sponsor a project that aimed at developing a fact-based worldview that everyone can understand. Hans was an unrivaled communicator and a unique educator. Even if we are not as gifted as Hans Rosling we can, if we all engage, contribute to a better and more enlightened world by passing on Gapminder's facts about our planet to our families, to our companies, to our networks, and to our communities. Better than that, we can not honor his memory!

"Jag tror man lär sig mer när man har roligt"

(May-Britt Moser, Nobelspriset i fysiologi eller medicin, 2014)

Min familj seglade i finska skärgården sommaren 2005. Den skandinaviska sommaren var som allra bäst, men något helt annat fängade vårt intresse. Vi väntade ivrigt på att sommarprogrammet från den svenska radion skulle börja.

En för oss okänd professor från Karolinska Institutet, Hans Rosling, skulle vara dagens värd. Han hade introducerat sig tidigare:

"Jag kommer att prata om min beundran för nunnor, piloter och kvinnliga afrikanska bönder. Den glädje som kommer från barn, cirkus, dataspel och globalisering och hur svårt det är att argumentera med Fidel Castro och Utbildningsdepartementet."

Ett verkligt sammelsurium av ämnen! Radioprogrammet blev ett avgörande ögonblick för mig och min

Hans Roslings sommarprat 2005 sändes den 25 juli och finns tillgängligt på:
<http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/324412?programid=2071>

Foto Elisabeth Toll (faksimil SR:s webbplats)

familj. Hans gjorde den motsägelsefulla kombinationen av ämnen till en perfekt helhet.

Vi hade funnit en extremt inspirerande förebild i Hans. Hans berättelse gick direkt ut från högtalarna in i våra hjärtan. Vi lyssnade till och med på repriserna senare på kvällen med samma nyfikenhet och entusiasm.

När Hans senare grundade Gapminder var det ett enkelt beslut att bli sponsor för följande uppgift:

”För att motverka förödande missuppfattningar och i stället för att slösa bort tid med att skylla på media eller den mänskliga hjärnans ofullständighet utvecklar Gapminder en faktabaserad världsbild som alla kan förstå.”

Med dagens språkbruk kan det uttryckas som fakta, verkliga fakta, i stället för alternativa fakta!

Hans allmänna omtanke och medkänsla finns till och med manifesterad i namnet Gapminder som inspirerats

av uppmaningen i Londons tunnelbana *”Mind the gap!”*

Idag, mer än på länge, behöver världen förebilder. Raoul Wallenberg har blivit en förebild på humanitetens område. Hans som förmedlare av kunskap, som levandegörare av torra fakta, på ett sätt som inte lämnar någon oberörd. Men kan *en* man verkligen förändra världen?

Hans var inte en vanlig talare, Hans var en oöverträffad kommunikatör. Ett exempel på det är att hans TED-föreläsningar är bland de mest sedda med sammanlagt cirka 30 miljoner visningar.

Hans brutna engelska, hans heta röst och den groteskt långa pekpinnen var alla effektiva verktyg för att förmedla Hans budskap till våra sinnen.

Som vi alla nu vet kan unik pedagogik, bruten engelska, obestridliga fakta tillsammans med extrem energi göra världen förståelig och ändra vår bild av vårt klot och därmed skapa bättre förutsättningar för att lösa de

problem som finns.

Att vara pedagog, förmedlare av fakta, är en konststart i sig. Einstein uttryckte det övertygande genom att säga att det var svårare att skriva en pedagogisk bok om den allmänna och den generella relativitetsteorin än att komma på dem.

Självklart är vi mycket medvetna om att vi inte har Hans gåvor. Möjligtvis den brutna engelskan! Men om vi alla engagerar oss, med Hans som förebild, för att vidarebefordra Gapminders fakta om vår planet till våra familjer, till våra företag, till våra nätverk och till våra samhällen är jag övertygad om att vi alla kan bidra till en mer upplyst och därmed bättre värld. Bättre än så kan vi inte hedra Hans minne!

Hans övertygade oss om att fakta kan förändra invanda tankebanor! Och glöm inte, om ord inte är ditt favoritkommunikationsverktyg finns det alltid en lösning med Legoklossar!

Hans var en fantastisk förebild för oss alla! Hans gjorde det komplicerade enkelt. Hans såg ljus där andra såg problem. Hans gav oss hopp, men Hans cancer besegrade hoppet.

Vårt hopp står nu till nästa generation Rosling och till oss själva!